

موقف الإسلام من المرأة

So Tindg o Islām Ko Manga Bai

al Khutbah 104

Ki: Alim, Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَّا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى يَهْدِيهِ إِلَى
يَوْمِ الدِّينِ وَبَعْدُ:.

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة 31)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastāinuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh ﷻ, bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh ﷻ phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh ﷻ, na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa iyan a phakatoro' on.

Aya oriyan oto na:

Kilangn tano sankai a khutbah so kiasiyapa o Islam ko btad o manga babay ko oriyan o kiakilanga tano ko thotholan kiran ko miangaona a masa a so miapamagosay tano ko khutbah a miaipos.

Sii ko kaphaningaposan o *Qarn* a ika nm 570 A.D. Go sii ko Imbak ankanan a malibotng a mikokolambo ko btad o manga babay sii ko pirikharikhaban o doniya, na minikayaw a phoon sa lopa a Arabia san ko bayan'k iyan a tomitimbok a go so manga kapantaran iyan a kabagabagas, a go sii ko kapalawan iyan sa ingd a Makkah, so sowara a matanog a phoon sa langit a miakanggolalan ko Nabī Mohammad ﷺ sa imbtad iyan so timbangan o kabnar o pankatan a go mnang o manga Ba'i, sa imbgay niyan kiran so manga kabnar iran sa tarotop a go phonasn iyan so manga karondanan a minisogat kiran ko lagaday o manga masa, a go phaliharaan iyan siran phoon ko gii kiran kaprabaya o sawit o manga mama, sa giimakanggolalan sa kaproyoda' a kabibintangi, sa mbalowin iyan siran a manga bai a sagintas a onayan a go bagr a matibay ko kapakaozor o kaphagingd a go so kathagodaya' o bandaran o kamamanosiyai.

MANGA TINDG O ISLĀM KO BTAD O MANGA BA'I:

Matitins so manga tindg o Islām a ompiya ko manga bai sii sankai a manga titik a phakatalingoma:

1. Mataan a so babay na lagid o mama sii ko kamamanosiyai, sa da' dn a ba iran mbidaan a mlk bo', pitharo o Allāh ﷻ a:

Hay manga mansoia' kalkn iyo so Kadnan iyo a so inadn kano niyan a phoon sa ginawa a satiman (an Nisā' 1).

Pitharo o Rasūlullāh ﷺ a:

Mataan a so manga babay na oganapa' o manga mama (pianothol o Ahmad a go so Abū Dāūd a go so at Tirmidī)".

2. Lininding siran o Islām ko manga morka' a ipthmpo kiran o manga agama a miangaona, sa da' mabaloy so kiasiksa' o *Adam* ko kiapakaliyo niyan ko Sorga i ba skaniyan bo' i sabap ka palaya siran a dowā. Pitharo' o Allāh ﷻ a:

Miadadag siran o Shaytān na miapakaliyo niyan siran a dowā kataw phoon ko kaaadnan kiran a so Sorga') (al Baqarah 36)".

Go pitharo' pn o Allāh ﷻ ko kiathawbat iran a:

Hay Kadnan ami mialalim ami so manga ginawa mi na amay ka da' kami nka karila'i a go da' kami nka mipangalimo' na khaadn kami dn a pd o miangalalapis (al A'rāf 23).

So pman so Qur'ān na ipmbangnsa niyan so kiapakandosa san ko *Adam* sa di' ron pd so *Hawwā'*. Pitharo o Allāh ﷻ a: *Siopak o Adam so Kadnan iyan na miadadag (al Ahzāb 35)".*

3. Mataan a skaniyan a bai na rk iyan so kapagagama a go so kapangongonotan a go so kapakasold sa Sorga', amay ka phiapiya, a go masiksa' amay ka mratarata' sa datar dn o mama. Pitharo' o Allāh ﷻ a:

Sa dn sa nggalbk sa mapiya a pd sa mama odi' na babay a skaniyan na mapaparatiaya na oyagn ami skaniyan sa kaoyag a mapiya a go tankd a itoman ami kiran so balas iran ko kapiya o gii ran nggalbkn (an Nahl 97)".

Go pitharo' o Allāh ﷻ a:

Tiarima kiran o Kadnan iran a mataan a sakn na di' ko pagilangn so galbk a isa rkano a pd sa mama odi' na babay, so sabaad rkano na pd o sabagi' (Āli Imrān 195)'

Go pitharo' o Allāh ﷻ a:

Mataan a so manga Muslim a mama go so manga Muslimah a babay go so miamaratiaya a mama a go so miamaratiaya a babay go so giimangongonotan a mama go so giimangongonotan a babay go so khipangingimbnar a manga mama a go so khipangingimbnar a manga babay go so manga papantang a manga mama go so manga papantang a manga babay go so maalkn a manga mama go so maalkn a manga babay go so giizadaska a manga mama a go so

giizadaska a manga babay go so giiphopowasa a manga mama a go so giiphopowasa a manga babay go so manga mama a papaliharaan iran so manga awrat iran a go so manga babay a papaliharaan iran so manga awrat iran a go so siran oto a manga mama a tatadman iran so Allāh sa madakl go so siran oto a manga babay na sabnar a piagtadan siran o Allāh sa rila a go balas a mala (al Ahzāb 35)".

4. *Giarobat o Islām so giikapnaasa a go so giikimbokoon ko gii kiran kimbawataan a manga babay, sa datar o kamamasa'i ron ko manga Arab a go so sabaad a manga pagtaw ko lopa'.*
5. *Hiaram o Islām so khiplbnngn kiran a oyagoyag siran. Pitharo' o Allāh ﷻ a: *Amay ka so inilbng a bagoaraga a oyagoyag na izaan o antonaa dn a dosa i inibono' on?* (al An âm 140).*
6. *Inisogo' o Islām so kasakawa kiran ko kababaloy ran a wata', a go so kababaloy ran a karoma, a go so kababaloy ran a ina'. So kasakawa kiran ko kababaloy ran a wata' a maito', na sabnar a miakambowat so manga Hadīth o Rasūlullāh ﷺ a pitharo' iyan a: *Sa dn sa mama a adn a wata' iyan a babay na go niyan mbiata sa ilmo' a go pakambilangatawn iyan na makarnding on ko apoy o Naraka"*. So pman so kasakawa on ko kababaloy niyan a karoma na khasabot ko manga ayat sa Qur'ān, go sii ko manga Hadīth o Rasūl ﷺ. Pitharo' o Allāh ﷻ a:*

Pd ko manga tanda' iyan a miadn rkno a pd ko manga ginawa niyo sa manga karoma ka an kano ron makarn'k a go miadn ko lt iyo sa kangginawa'i a go kakhalimo'ay' (ar Rūm 12).

Pitharo' o Rasūl ﷺ a:

"Aya lbi a shayi a mapiya ko doniya na so karoma (darodopa') a mapiya amay ka ilayin ka skaniyan na mapakapiya niyan a ginawa nka, o sogo'a nka skaniyan na onotan ka niyan, o migayib ka on na siyapn iyan so maratabat ka"

*So pman so kasakawa kiran ko kababaloy ran a ina', na miaadn ko manga ayat sa Qur'ān a go sii ko manga Hadīth o Rasūl ﷺ. Pitharo' o Allāh ﷻ a: *Iniwasiyat ami ko manosiya' so dow a loks iyan sa mapiya, inikarimbit skaniyan o ina' iyan sa margn na inimbawata' iyan pman sa margn (al Ahqāf 15).* Sii ko Hadīth na pitharo' o Rasūl ﷺ a: *Miakaoma a sakataw a mama ko Rasūl ﷺ na pitharo' iyan a khabayaan akn so kanjihad sa lalan ko Allāh, na pitharo' on**

o Rasūl ﷺ a: Ino, oyagoyag pn si ina' aka? Na pitharo' iyan a: Oway, na pitharo' iyan a: Siyap anka so ski niyan ka ron so Sorga' (maana a so kapangalimbabaan ko loks a go so kaonoti ron na khitoon ko Sorga'). Go pitharo' iyan pn a: *So Sorga' na matatago' ko kababaan o palo o manga ina'* (ilat ko kaonoti ko manga sogoan iyan a ina'). *Go pitharo' iyan pn a: So kapaganad sa kata'o na patoray ko oman i Muslim a mama* (sa mirarakhs san so manga babay).

7. Inibgay ron o Islām so kabnar ko kapakawaris ko kawawata'i ron, na go so kakakaroma'i ron, a go so kababaloy niyan a ina', taman pn ko kikaogatn on na adn dn a kabnar iyan a inisnggay ron o Islām.
8. Inator o Islām so kabnar o dow a thiwalaya' sa inibgay niyan ko babay so manga kabnar a datar dn o manga kabnar o mama, sa skaniyan i makapapaar ko btad o walay niyan. Pitharo' o Allāh ﷻ a:

Rk iran a (manga babay) so datar o paliogat kiran sa nggolalan ko mapiya, a go adn a kipantag o manga mama sii kiran a pankatan (al Baqarah 228).

9. Inator o Islām so btad a kamblag (*talāq*) sa siniyap iyan so manga babay o ba siran kapangarasii o manga mama sa tiagoan iyan sa taman sa di' ron makaliyo sa alowin tano bo' sa oriyon.
10. Tiamanan iyan so kadakl o kapangaroma sa bialoy niyan a pat kataw a babay, ko satiman a masa ka siyap anan ko kabnar iran a manga bai, a di anan khatoon ko manga pd a agama sa doniya.
11. Inisana o Islām so babay sii ko *walī* ron ko masa a da' on pn kabaligi. Sa patoray ko *walī* so kasiyapa on a go so kabilangatawa on a go so kapaliharaa ko tamok iyan sa mapakaisg iyan sa di' niyan pangarasiyan, sa sii ko kapakaidad iyan na miatarotop so kaatawi ron na rk iyan so kanggiragiraya ko tamok iyan sa da' a ba on makapapaar sa datar dn o mama sa kabnar.

Sa taw a zalkatn iyan so pandangan o kitab a Islām na matoon iyan a da' a mbidaan o kaatawi ko mama a go so babay sii ko giikanggiragiray sa tamok, kaphasa'i, kazanda'i, kapanopos, kapagapin, kanggilinga sa bayadan, kathompok, kathadina, kapammngay, kabgay sa waqaf, kapmaradika', go so salakaw san a palaya dn anan kabnar o babay sii ko Islām.

Phoon sank'a'i a manga onayan a sapolo' a go isa a inaloy tano na kiatokawan tano a mataan a so Islām na piakidarpaan iyan ko babay so pankatan a domadait on sii ko tlo a manga kalamalama, sa alowin tano:

1. Blangan a Kamamanosiyai:

Tiankd o Islām so kamamanosiyai ko babay sa tarotop sa lagid dn o mama, da' dn maadn ko manga pagtaw a miangaona a miabagombar ko liawaw o lopa' ankanan a btad a inibgay o Islām ko manga babay.

2. Blangan a kaphagingd:

Sabnar a likaan o Islām ko manga babay so kalamalama o kapaganad, sa bigan iyan sa darpa' a maporo' sii ko piphankapankatan o kaoyagoyag iyan, ipoon ko kawawata'i ron na taman ko kaposan o kaoyagoyag iyan, giyanka'i a sakasakaw ron na phagozor ko kaphagisg o omor iyan taman sa misampay ko masa a kalmk (kaloks) a masa nan a makapangingindaw sa solapay a ranon a go gagaw a go siyap a go kapdi'.

3. Blangan a Kabnar:

Inibgay ron o Islām so kaatawi ko kabnar ko kapakanggiragiray ko masa a kapakaidad iyan, sa da' a ba on makaphamaapaar, ki ama' iyan odi' na si karoma niyan, sa tarotop skaniyan a maradika'

Manga Oripn o Allah:

Sii snkanan a bandingan na miailay tano so kala a go so kablant o siyap a go sakasakaw o Islam ko btad o manga ba'i a di dn anan khatoon ko apiya antonaa a khaphagingd odi na manga parinta a salakaw ko Islam.

Patot ko manga bai a kaslaa iran ko Islam a agama a miatindos a aya kiran migay sa kamaradika a mablang sa panalamati ran so Allah a go simbaa iran sa tarotop a simba ka an iran makhipantag so limo' iyan a sabap kapakaphagingd iran sii ko sorga iyan a giyanan sa tarotop a dayaan o taw a phakasold on.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ
فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

*Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn
min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.*